

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 15P/324/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7622206674
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 12. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Jana Fandáková, LL.M.
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2022:7622206674.1

Uznesenie

Okresný súd Spišská Nová Ves v právnej veci maloletých detí: B. C., H.. XX.XX.XXXX B. Z. C., H.. XX.XX.XXXX, obe trvale bytom K. XX, toho času K. XX, deti rodičov matka: B. Q., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom K. XX, a otec: G. C., nar. XX.XX.XXXX a zomr. 12.12.2022, v konaní o zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti, o návrhu G. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom K. XX, na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd nariaďuje toto neodkladné opatrenie:

Maloleté deti B. C., H.. XX.XX.XXXX B. Z. C., H.. XX.XX.XXXX, sa zverujú do dočasnej starostlivosti G. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom K. XX, ktorý je oprávnený a povinný vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté deti v rovnakom rozsahu ako ju vykonávajú rodičia, má právo maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok v bežných veciach a to do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

Určuje sa matke B. Q., H.. XX.XX.XXXX, povinnosť platiť na výživu maloletých detí B. C., H.. XX.XX.XXXX B. Z. C., H.. XX.XX.XXXX, a to na každé z týchto maloletých detí mesačne sumou 50,- eur, do rúk Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves a to vždy do 25-teho dňa toho ktorého mesiaca vopred, počnúc doručením tohto uznesenia a to do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

II. Ustanovuje sa Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves za kolízneho opatrovníka pre maloleté M. B. C., H.. XX.XX.XXXX B. Z. C., H.. XX.XX.XXXX, na ich zastupovanie v tomto konaní.

odôvodnenie:

1. Tunajšiemu súdu bol 21. decembra 2022 doručený návrh G. C., H.. XX.XX.XXXX (ďalej len „navrhovateľ“), ktorým navrhol, aby súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým maloleté deti B. C., H.. XX.XX.XXXX B. Z. C., H.. XX.XX.XXXX (ďalej spolu len „maloleté deti“) dočasne zverí do jeho starostlivosti a matku B. Q., H.. XX.XX.XXXX (ďalej len „matka“) zaviaže povinnosťou platiť na výživu maloletých detí sumou 50,- eur mesačne na každé z nich a to do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Zároveň sa vo veci samej domáha, aby mu boli maloleté deti zverené do jeho náhradnej osobnej starostlivosti a matka bola zviazaná vyživovacou povinnosťou v sume po 50,- eur mesačne na každé dieťa.

2. Svoj návrh navrhovateľ odôvodnil s poukázaním na to, že je synovcom už nebohého otca maloletých detí G. C., H.. XX.XX.XXXX (ďalej len „otec“) a býva a aj býval v byte hneď vedľa ich domácnosti. Uviedol, že pokiaľ bol otec v nemocnici bol to on, kto sa staral o maloleté deti, nakoľko ich matka bola často pod vplyvom alkoholu. Matka maloletých detí je alkoholička a všetky peniaze čo má používa na alkohol. Otec maloletých detí opakovane podával na súd návrh na zverenie maloletých detí do jeho osobnej starostlivosti, ale vždy ich stiahol, lebo matka sľúbila, že sa zmení, čo sa ale nestalo. Pokiaľ

je matka v triezvom stave vie sa o deti postarať. Ak však má prístup k peniazom, dokáže ich minúť na alkohol. Poukázal na to, že býva v byte, ktorý je v jednej budove s bytom, kde býval otec maloletých detí. Maloleté deti ho veľmi dobre poznajú, poznajú aj jeho priateľku, ktorá s ním nežije v jednej domácnosti. Je zamestnaný, pracuje na dve zmeny. Pokiaľ by bol v práci, postará sa o nich jeho priateľka. Chcel by deti nahlásiť do škôlky, doteraz tam nechodili. Od smrti ich otca sú maloleté deti u neho, matka dostala prídavky na deti, ktoré prepila. Aj na pohrebe otca bola pod vplyvom alkoholu. V závere uviedol, že chce maloletým deťom zabezpečiť riadnu starostlivosť. Ešte za života otca maloletých detí sa s ním rozprával o tom, že pokiaľ by zomrel, čo bude s deťmi, pričom nebohý otec sa vyjadril, nech sa o deti postarajú oni, ako rodina, nie matka.

3. Z rodného listu maloletých detí a úmrtného listu otca, súd zistil, že ich matkou je B. Q., H.. XX.XX.XXXX a ich otcom bol G. C., H.. XX.XX.XXXX, ktorý dňa 12.12.2022 zomrel.

4. Súd sa pre krátkosť času telefonicky skontaktoval s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves, kde pracovníčka popísala súdu situáciu v rodine maloletých detí. S rodinou spolupracujú už dlhšiu dobu. Matka má dlhodobý problém s alkoholom. Nebohý otec podal niekoľkokrát návrh na súd na zverenie maloletých detí do jeho osobnej starostlivosti, práve pre matkin problém s alkoholom, avšak vždy tieto návrhy vzal späť. Od smrti otca sa maloleté deti nachádzajú v starostlivosti navrhovateľa, ktorého poznajú a ktorý o ne riadne zabezpečuje starostlivosť. Podľa ich názoru, matka nateraz nie je schopná zabezpečiť riadnu starostlivosť o maloleté deti.

5. Z pripojeného súdneho spisu Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 3P/199/2020, súd zistil, že otec podal 24.07.2020, návrh na zverenie maloletých detí do jeho osobnej starostlivosti z dôvodu požívania alkoholických nápojov matkou. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves z 24.09.2020, ktorá je súčasťou tohto spisu, mal súd za preukázané, že na matku boli pravidelne podávané sťažnosti ohľadom nadmerného užívania alkoholických nápojov, pravidelne opúšťala domácnosť. Matke bolo opakovane poskytnuté poradenstvo ohľadom možnosti vyhľadania odbornej pomoci pri nezvládaní životných situácií, aj napriek tomu, že matka si nepripúšťa problémy s alkoholom. Konanie bolo zastavené na základe späťvzatia návrhu otcom.

6. Z pripojeného súdneho spisu Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 4P/69/2021, súd zistil, že nebohý otec podal 26.04.2021, návrh na zverenie maloletých detí do jeho osobnej starostlivosti opakovane z dôvodu požívania alkoholických nápojov matkou. Konanie bolo zastavené na základe späťvzatia návrhu otcom.

7. Z pripojeného súdneho spisu Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 10P/116/2021, súd zistil, že nebohý otec podal 17.08.2021, návrh na zverenie maloletých detí do jeho osobnej starostlivosti opakovane z dôvodu požívania alkoholických nápojov matkou. Zo správy o povesti z obce Slovinky z 30.09.2021, ktorá je súčasťou spisu, súd zistil, že matka nemá dobrú povesť v mieste jej bydliska, Používa alkoholické nápoje, obzvlášť v čase vyplácania sociálnych dávok. Neposkytuje príkladnú starostlivosť svojim maloletým deťom. Jej správanie v mieste bydliska je neslušné. Je notorická alkoholička. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves zo 14.10.2021, ktorá je súčasťou spisu, súd zistil, že na matke bolo v rámci sociálnych zisťovaní badať užitie alkoholických nápojov. Matka v čase, keď užívala alkoholické nápoje bola v domácnosti svojej matky a maloleté deti ostávali v starostlivosti neboheho otca. Konanie bolo zastavené na základe späťvzatia návrhu otcom.

8. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CMP“) na konania podľa tohto zákona sa primerane použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku.

9. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

10. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

11. Podľa § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylučenia a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

12. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

13. Podľa § 366 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

14. Podľa § 367 ods. 1 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

15. Podľa § 367 ods. 3 CMP, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

16. Vo vzťahu k neodkladným opatreniam vo veciach maloletých detí je potrebné uviesť, že ich nariadenie prichádza do úvahy vždy vtedy, ak dočasná úprava pomerov je naliehavá a nevyhnutná. Bez splnenia tejto podmienky nie je možné, aby súd neodkladné opatrenie nariadil. Naliehavosť a nevyhnutnosť neodkladného opatrenia sa však musí prioritne vzťahovať k predmetu konania, ktorým je starostlivosť súdu o maloletých.

17. Účelom neodkladného opatrenia v súlade s vyššie citovanou právnou úpravou je neodkladná úprava pomerov účastníkov. Z charakteru neodkladných opatrení vyplýva, že pred ich nariadením nemusí súd zisťovať všetky okolnosti, ktoré sú potrebné pre vykonanie meritórneho rozhodnutia. Pri zisťovaní skutočností potrebných pre nariadenie neodkladného opatrenia nemusí byť dodržaný formálny postup stanovený pre dokazovanie.

18. Neodkladné opatrenie vo veciach osobnej starostlivosti o maloletého podľa § 367 CMP je osobitným druhom neodkladného opatrenia, ktoré sa aplikuje na všetky prípady, v ktorých je potrebné odovzdať dieťa do starostlivosti toho, koho súd označí, pričom môže ísť tak o fyzickú, ako aj o právnickú osobu. Potrebu odovzdania je pritom potrebné posudzovať vzhľadom na záujem dieťaťa, ktorý je vždy prioritný.

19. Na základe doteraz osvedčených skutočností a posúdením aktuálnej životnej situácie maloletých detí v ich biologickej rodine, súd vyhodnotil, že maloleté deti sú po smrti ich otca vysoko ohrozené v oblasti zabezpečovania základných potrieb a aktuálne im starostlivosť zabezpečuje navrhovateľ. Súd má za osvedčené, že matka, svoju starostlivosť o ne už po dlhú dobu zanedbáva, o čom svedčia opakované návrhy nebohého otca na ich zverenie do jeho starostlivosti. Súd má nateraz za osvedčené, že matka nadmerne požíva alkoholické nápoje už po dlhšiu dobu, pomoc odmieta a neguje problémy s nadmerným užívaním alkoholu. Napriek monitorovaniu rodiny a intenzívnej spolupráce Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves s matkou, matka naďalej žije nevhodným spôsobom života.

20. Súd má za osvedčené, že matka nateraz nevytvára stabilné zázemie pre výchovu maloletých detí a svojim zaužívaným spôsobom života nevhodne ovplyvňuje celý chod domácnosti, čo negatívne vplýva na zdravý psychický, fyzický a sociálny vývin maloletých detí. Naopak, navrhovateľ, ako synovec nebohého otca, s ktorým majú maloleté deti blízky vzťah, a ktorý pomáhal aj za života otca so starostlivosťou o maloleté deti má vytvorené podmienky na to, aby zabezpečoval maloletým deťom riadnu starostlivosť, kým nebude právoplatne skončené konanie vo veci samej.

21. Miera ohrozenia maloletých detí bola na základe osvedčených skutočností súdom vyhodnotená ako vysoká. S prihliadnutím na uvedené bolo potrebné im zabezpečiť bezpečné prostredie a preto súd dočasne zveril maloleté deti do starostlivosti navrhovateľa tak, ako je špecifikované v prvom výroku tohto uznesenia.

22. Vzhľadom na skutočnosť, že súd zveril maloleté deti dočasne do osobnej starostlivosti navrhovateľa, vyhovel aj jeho návrhu na určenie vyživovacej povinnosti zo strany ich matky. Súd určil matke maloletých detí nateraz platiť výživné na maloleté deti v nevyhnutnej miere a to po 50,- eur na každé z nich, ktoré

bude slúžiť na uspokojovanie ich základných životných potrieb, pričom analogicky podľa § 45 ods. 8 zákona o rodine určil povinnosť uhrádzať výživné na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves.

23. Súd v závere poukazuje na to, že v konaní vo veci samej vykoná riadne dokazovanie smerujúce k zisteniu a vyhodnoteniu všetkých relevantných skutočností a na základe toho posúdi dôvodnosť návrhu navrhovateľa.

24. Podľa § 31 ods. 2 Zákona o rodine, žiadny z rodičov nemôže zastupovať svoje maloleté dieťa, ak ide o právne úkony, pri ktorých by mohlo dôjsť k rozporu záujmov medzi rodičmi a maloletým dieťaťom alebo medzi maloletými deťmi zastúpenými tým istým rodičom navzájom; v takom prípade súd ustanoví maloletému dieťaťu opatrovníka, ktorý ho bude v konaní alebo pri určitom právnom úkone zastupovať.

25. Podľa § 31 ods. 3 Zákona o rodine, kolízneho opatrovníka súd ustanoví aj v prípadoch, ak maloleté dieťa nemá zákonného zástupcu alebo ak zákonný zástupca nemôže z vážneho dôvodu maloleté dieťa v konaní alebo pri určitom právnom úkone zastupovať.

26. Podľa § 117 CMP, ak treba, aby za maloletého konal opatrovník, súd na návrh ustanoví za opatrovníka najmä blízku osobu maloletého, u ktorej je predpoklad, že bude konať v záujme maloletého, ak s ustanovením súhlasí. Inak ustanoví za opatrovníka orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

27. S poukázaním na vyššie uvedené súd druhým výrokom ustanovil maloletým deťom za kolízneho opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu a to proti jeho prvému je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia (§ 362 ods. 1 CSP).

Proti tomuto uzneseniu v časti jeho druhého výroku nie je prípustné odvolanie (uznesenie o ustanovení opatrovníka mal. dieťaťu pre konanie nie je obsiahnuté v § 357 CSP)

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka konania, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané (§ 127 a § 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

(§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. (§ 62 ods. 1 CMP). Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP). Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 2 CMP). V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy (§ 63 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.